

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatuak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

175 és 166.

Zombor, május 21.

A képviselőház ma nyilatkozott a főren-
diháznak rideg és visszautasító határozatával
szemben, az eredmény pedig az, hogy a polgári
házasságról szóló javaslatot 166 szótöbbséggel,
eredeti formájában visszaküldeni határozta a fő-
rendiháznak, hogy az e kérdést ismét fontolóra
vevén, járuljon hozzá a képviselőház akaratához.

Valóban ritka látvány az, a mi most a nemzet
színe előtt lefoly; egy kormány, mely telve a
legbátrabb elszántsággal, nagy eszmék szolgálata-
ban állva, küzd egy igazán magyar álláspont
megvalósításáért, — feláldozza, ha kell önmagát,
és egy ellenzéki frakció, mely szövetkezik a fe-
lekezeti, udvari, főrendi, sőt ha kell, reakcionárius
érdekekkel, hogy ez ország demokratikus össze-
forrásának egy nagy biztosítéka létesíthessék.

A képviselőház szavazata ismét világossá
tette, hogy a nemzet nevében megnyilatkozott
képviseleti véleménye, a főrendiház ismeretes
szavazata után sem változott meg egy cseppet
sem, hanem a reform multkori támogatói ugy-
szólván egy szálíg leszavaztak Wekerle minisz-
terelnök és a kormány azon álláspontja mellett,
hogy a polgári házasságról szóló javaslat újra
elküldendő a főrendihez, — mert az többé a
napirendről le sem vehető. A főrendiház — mint
írják — e hó 28-án veszi tárgyalás alá a kép-
viselőház üzenetét. Minő lesz a második szavazás
eredménye, azt ma még a legbeavatottabbak sem
vehetik bizonyosra; annyi tény, hogy számolniok
kell a képviselőház határozatával, — valamint
igen valószínű, hogy a multkor a javaslat ellen
szavazók egy köre tartózkodni fog a másodszori
demonstrációtól.

Magára a képviselőházi vita végére még a
következőkben térünk vissza:

Sikerült a korszerű haladás, az alapos
szabad reform ellenzőinek a főrendiház antilibe-
rális üzenetének tárgyalását a képviselőházban
a hét végéig kivonszolni. Kivonszolni, mert az
egyetlen indok, amely a hosszulelezetű vitát

az adott alkalomból igazolta volna, t. i. annak
valószínűsége, vagy csak lehetősége is, hogy a
háznak háromnegyed többségét attól a férfias
elhatározástól, mely szerint tántoríthatatlanul ra-
gaskodik a nemzetakarát és hazafias lelkesedés
által hordott reformhoz, eltántoritani és az elvet
kompromittáló kompromisszum javára megnyerni
lehessen, — kezdettől fogva ki volt zárva. Vala-
mennyi szónok közül, kik Wekerle miniszterelnök
határozati javaslata ellen hadra keltek, e tekintet-
ben csak Szapáry Gyula gróf képez kivételt, de
ő is csak féligmeddig. Ő nemcsak főrendiházbeli
konzervatív rendtársaival tartotta fenn évtizedek
óta szakadatlanul a legbensőbb érintkezést, hanem
mint miniszterelnök is alaposan ismerni tanulta
a gyakorlati manipulációt az egész parlamentaris
mechanizmussal. Ha ő mondja, hogy a dogma
által kötött egyházfjedelmek kivételével a többi
főrendet majdnem mind meg lehetne nyerni egy
kompromisszum javára, neki ezt elhisszük. De
még ekkor is mindig hátramarad a fenforgó vi-
szonyok közt le nem győzhető ugró pont, hogy
a határozottan szabadelvű Wekerle-kabinet sem
az általa a képviselőházban oly fényes győze-
lemre emelt törvényt egyik legfontosabb elvi
korolláriumban átlukasztani, sem az ily átlu-
kaszási munkát és ezzel a tulajdon kivégezteté-
sét egykori fejének és mostani ellenfelének ke-
zébe játszani nem akarja.

De ha már így visszatérünk a részletes vi-
tára, elkerülhetetlen tartjuk megemlékezni annak
legkimagaslóbb pontjára: a Szilágyi és Apponyi
mérközéséről. Apponyi a kormányának pártjának
azt ajánlotta, hogy az általa ajánlott, de az első
tárgyalás alkalmával megbukott szülésgbéli pol-
gári házasság s ezzel is járó egységes ház-
zassági jog s állami biráskodás alapján alkudjék
meg a főrendiházzal, melynek többsége egyálta-
lán a polgári házasság elve ellen nyilatkozott.

Apponyi javaslatának mindjárt ebben van a
hibája: a főrendiház vitája, elutasító szavazata
teljesen a föltétlen tagadás terén mozgott, s ez
a tény már maga egyedül kizárja a megalkudás
sikerének reményét, tehát Apponyi összes okos-
kodása jégre van épülve, mint azt Szilágyi tel-
jes erővel kimondotta. A maga követeléseit, mel-
lyeket vagy ötven hive pártol, a nemzet követe-
lésének hirdeti, de a képviselőháznak óriási töb-
bségét, melyhez minden pártból feles számmal
járultak, nem akarja a nemzeti akarat képviselő-

jének tekinteni. A huszonegy személyes jogu fő-
rend szavazatával szemben a képviselőházi több-
ség akaratát alárendeli, sőt amannak kedvéért
még a képviselőház újjáválasztását is megkockáz-
tatni lenne hajlandó, ezzel tehát a törvényhozás-
ban a főrendiháznak biztosítani az elsőbbséget a
képviseleti ház felett, amannak pedig állandóságot
akarna, amelyet a kormány rendelkezésére álló
törvényes eszközökkel: új főrendek kreálásával,
új kinevezettekkel megváltoztatni a főrendiház
törvényes helyzetének kisebbitéséül tekinteni!

Szilágyi ellenállhatlan erővel kimutatta Ap-
ponyi okoskodásának hibáit s hiányait. Hogy a
képviseleti házat oly alkura akarja birmi, melynek
elfogadására a felsőházban semmi hajlam sincs,
hogy ő a házasságkötés formáját alárendeltnek
tartja, s érte mégis a nemzetre való hivatkozást
kivánja, az egységes házassági jogot pedig fő-
dolognak tekinti, de azt behozni kívánja a nem-
zet új megkérdése nélkül, s attól tartós békét
vár, pedig ez alkotás a házasságkötés kötelező
formája nélkül csak a zavarokat s összeütközé-
seket szaporítaná a felekezetek közt.

Tartós béke, nyugalom a felekezetek közt,
a magyar államhatalom erősödése s a magyar
társadalom egységesítése csak a házasságkötés
kötelező állami (polgári) formája mellett várható
biztosan, s midőn ezt a nemzet mint kívánalmat
teljes hitelességű s jogosultságu módon megye-
és népgyűléseken, s képviselőházi törvényes kép-
viseletének óriási többsége által kifejezte, a felső-
ház e kívánalomnak, követelésnek soká ellen nem
állhat a nemzet haragjának felkelése nélkül, —
a kormány kötelessége gondoskodni garanciákról,
hogy azt ne tehesse, nehogy új veszélyes kon-
fliktusok magva hintessék el. Az új főrendek s
kinevezettek kreálását maga alkotmányunk korona-
és kormányjognak ismeri el, annak jogosultságát
Apponyi sem tagadja, a kormányt tehát esetleg
e kisegítő eszközöz is kell nyulnia.

Hogy ezt teheti a korona miatt, Szilágyi
beszédjében nyíltan megmondotta s ezzel ismét
új cáfolat van a korona titkos intencióiról szóló
ellenzéki mesének. A reform a korona beleegye-
zésére s pártolására s a nemzet óriási többségé-
nek akaratára támaszkodik s e tényezővel szem-
ben a főrendiház ellenállása nem tarthatja magát.

Tehát bizalmat ajánlunk a liberális ügy vé-
delmében és — a szenvedélyes és a fönt félre-
magyarázható izgatások elkerülését.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Édes kicsi lányom . . .

Édes kicsi lányom,

Drága gyöngyvirágom!

Piros róza az ajakad:

Csókolni be vágyom.

Édes kicsi lányom,

Drága gyöngyvirágom!

Hajló vértus a derekad:

Ölelni be vágyom.

Édes kicsi lányom,

Drága gyöngyvirágom!

Liliom a kebled — rajta

Pihenni be vágyom.

Megcsókolni vágylak,

Ölelni kívánlak,

Birásodért oda adnám

Évét a világnak.

S haragszom rád mégis —

Atkozom az órád,

A melyikbe' megláttalak,

A mely elvitt hozzád . . .

Virágos kert lelked,

Rózsája: szerelmed —

A rózsáért én akartam

Meglopni a kerted.

S te loptál meg engem . . .

Virágos kis kertem

Föltve őrzött rózsafaját:

Te loptad el — leltem.

Herke Mihály.

KÉPEK A BOSZNIAI ÉLETBŐL.

Írta: Del Toró.

IV.

Az idő borzasztó egyhanguságban telt el. A nap
szekerének a lovai nem akartak sebesebb tempóban ha-
ladni. Az unalom majd megevett bennünket. Néha-néha
kijártunk portyázni a bosnyák határra, hogy jó étvágyat
esináljunk a gyomrunknak az üres ebédhez, azután ismét
hanyatvagtuk magunkat a lakásokon: az Isten szabad
ége alatt és melegítettük a hasunkat a napon. Még csak
egy kis hidegleléshez sem birtunk hozzájutni, hogy a
„spitéterek“ közé vitethessük beteg testünket.

Nincs megölőbb portéka, mint az unalom.
A puskapor bűdös ugyan, de azért szivesebben meg-
birkóztunk volna már a legvakmerőbb bosnyákkal is,
csak hogy ebből a „horvát paradicsomból“ egyszer kiszaba-
duljunk. Azt meg épen nem vártuk volna, hogy a „Cheru-
bok“ láng-pallossal kergessenek ki abból a „virágtalan
kertből“, a hol az első horvát ember fabrikálódott: anyag-
ból és sárból. Mert, hogy az első ember horvát volt és
nem magyar, az olyan bizonyos, mint a hogy Karavukó-
ván állítják fel a legelső „vignázhatat“ a . . . jövő szá-
zadban. De bizonyítja a következő történet is, ha ugyan
— nem mese. Elmondom, amint hallottam.

... Egyszer egy magyar ember, meg egy horvát
találkoztak egymással a nagy világban. Mind a kettő na-
gyon okos volt; „kalánnyal“ ette a filozófiát és lapáttal
hányta a tudományt, ha a pohár fenekére nézett. Elkezdtek
hát vitatkozni arról, hogy az első ember magyar volt-e,
vagy horvát?

A magyar kezdte meg a bizonyítást és azt mondta
a horvátnak szögiesen: A paradicsombeli Ádámnak
éppen olyan magyar embórnék köllött lónnie, mint a mi-
lyen én vagyok. Mert a mikor az úr Isten a paradicsom-
kertbe — ami pedig Szöged tájkán egy róza-bimbós
nagy sziget volt arany hidakkal a Tiszán, a mely folyó

még mai nap is a legmagyarabb — beleplántálta az első
embórt, mindjárt a nyakába akasztott egy kulacsot is, hogy
nagyon el ne busulja magát. A kulacsból az alföldi jó
„bikavér“ soh'se fogyott ugyan ki, de azért az első em-
bórt mégis csak buslakodott, mivel hát hiányzott a
szivéről az igazi „flastrom“: a magyar mőnyecske. Látták
ezt a szelidképű angyalkák az égből, azon tanakodtak
hát a mennyország egyik szögletében, hogy ad-e majd a
jó Isten ennek a buslakodó embórnék egy vigasztaló ga-
lambot: szép asszony képében.

Az úr Isten észrevette a tanakodásukat és mosolygó
arccal így szólott hozzájuk: „ad ám!“ . . . Ez a szó pe-
dig nem a horvát Lekszikonban született, hanem Magyar-
országban!

Ezért volt az első embórt „magyar“, ezért hitták:
Ádámnak.

Most már a horváton volt a sor. Ez nagyot rántott
a boeszkorsziján, megvakarta a fületét és egy pár köhintés
után így kezdte a magyart szapulni: Kendnek nincsen
igaza . . . Az első ember épen olyan horvát volt, mint
én! Mert a mikor az úr Isten az első embert a para-
dicsomkertben megalkotta, — ami pedig nem volt, de
nem is lehetett máshol, mint a Fruska-Góra vadregényes
berkeiben, a hoi még máig is a hegyi tündérek laknak
és a csörgedező patakokban nem víz, hanem méregtűző
„istenital“ folydogál, — legelőször is gondoskodott arról,
hogy az első embernek legyen mivel mulatnia. A hóna
alá ragasztott hát egy keeskebőrt tömlőt, a minek a esap-
ját ha megszivta, olyan jó kedve kerekedett, hogy mindig
a mennybéli angyalokat látta maga körül lebegni. Egy-
szer, midőn a bájos angyalkák ismét körülötte táncoltak
fehér ruháikban, az egyik véletlenül megérintette selyem
szárnyával a szíve tájkát. Az első ember ekkor elszomor-
kodott azon, hogy mért nem kaphat ő ezekből a bájos
horvát angyalokból egyet maga mellé: örökre „kralicául“.
Az angyalok is észrevették a szomorúságát és megakarták
kérdezni az úr Istent, hogy ad-e majd közülök ennek a
szép horvát embernek egy feleséget.

Az Úr, midőn megtudta a szándékukat — nem a
legjobb kedvben lévén — haragjában rákiáltott a kívánsi
angyalokra: „ja dam!“ . . . Ez pedig tősgyökeres horvát szó.

Hírek a szabadkai ügyvédi kamarából.

A szabadkai ügyvédi kamara választmányára közhírré teszi, hogy dr. Adamovich István ügyvédet Ujvidék székhelyvel és dr. Falcione Nándor ügyvédet Zombor székhelyvel az ügyvédekről vezetett lajstromába folytatolag felvette; továbbá, hogy dr. Bálint Izidor petrovovszellói lakos ügyvédet a kamara területéről Páncsovára, a temesvári és dr. Eisler Ignác apatini lakos ügyvédet Török-Kanizsára, a szegedi ügyvédi kamara területére történt átköltözködésük folytán az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte; végül, hogy Kármán Sándor ügyvéd székhelyét Hódásághról a kamara területén belül Bács-Almásra tette át és hogy dr. Kobelrausch József bajai lakos ügyvéd, vezetéknévét a m. kir. belügyminiszteriumnak 24.327. sz. alatt kelt engedély alapján Borosra változtatta át. A szabadkai ügyvédi kamara választmányára közhírré teszi, hogy dr. Raffay János ügyvédet Mohol székhelyvel az ügyvédekről vezetett lajstromába folytatolag felvette; továbbá, hogy dr. Guln György szabadkai lakos ügyvédet elhalálása folytán az ügyvédekről vezetett lajstromából törölte és irodája részére gondnokul Paukovich Andor szabadkai lakos ügyvédet rendelte ki; továbbá, hogy Bresztjanszky Kálmán zentai lakos ügyvédet szintén elhalálása folytán az ügyvédek lajstromából törölte és irodája részére gondnokul dr. Flesch Miksa zentai lakos ügyvédet rendelte ki és végül, hogy dr. Strasser Lajos ügyvéd székhelyét Kuláról Zomborba, a kamara területén belül tette át.

Tanító-egyleti nagygyűlés.

A bács-kulavideki r. k. néptanító egyesület folyó hó 17-én Hódásághon tartotta meg Krappenheim József elnöke alatt évi rendes nagygyűlését. A szép számban megjelent tagokat az elnök melegen üdvözölve, tartalmas megnyitó beszédekben fejtegette: mint lengi át az Istenség szelleme minden tudomány-ágot. Majd több rendbeli jelentést tett. — A gyűlés főbb, kiemelkedő mozzanatai voltak: A kitűzött pályatételre beérkezett pályamunkák elbírálása és a kintintést nyert munkálatok fölolvastása. Az első tételre: „Mi lehet az oka, hogy a népiskola legjobb tanulóit is egy két évvel a népiskolából való kilépésük után mindent, még az írást és olvasást is elfelejtik; mily intézményeket kellene ezen baj elhárítása céljából minden községben életbe léptetni?” Lőrencz József kulai tanító dolgozata szavazattöbbséggel legjobbnak találtott. — A második tétel: „Hogyan ébreszthet a tanító gyermekeiben figyelmét előadás iránt?” Lőrencz József kulai tanító jelígis pályamunkája nyerte el a kitűzött jutalmát. A pályanyertes munkálatok a gyűlés feszült figyelmével mellett nyomban föl is olvastattak. — Majd tárgyalás alá került a kalocsa-vidéki tanító-egylet fölhevása a millenium emlékére Kalocsán fölláttató Tanítók-báza érdekében. Az egyesület Stockbauer József kulai tanító indítványára nagy lelkesedéssel alapgyűlésnek 2/3-ad részét, mely kitesz 250 frtot, ajánlotta föl a jelölt célra. Igen életrevaló indítvánnyal lépett elő Potzta Ferenc kulai tanító. Alaposan megokolt indítványa röviden a következőkben foglalhatók össze: „A kalocsai érsek meggyében létező hat r. k. néptanító egyesület — ezek változatlan életben maradásáért — egy szövetségbe egyesüljön. Ezen szövetséget alapszabályai az egyes egyesületek választmányi kiküldöttjei által lesznek megalkotandók. A szövetséget működése különösen a fontos napi kérdések és az egyes egyesületek kiválóbb határozatai fölött való végérvényes döntés és azoknak érvényszerzéséből állana. Ily értelmű határozathozatalra a társ-egységek fölkérendők.” Az indítvány egyhangulag lón elfogadva, mely — ha a társ-egységek által is magukéva tétetik — mélyreható és üdvös intézkedéseket fog szülni. A tárgysorozat kimerítettén, következett a tisztviselők megújítása. Elnökké egyhangulag Krappenheim József veprováci plébános; alelnökké Turnovszky Sándor filipovai tanító; jegyzökké Leszmeiszter Antal déronyai és Lőrencz József kulai tanítók; bírálókká dr. Hoffmann Károly kulai apát-plébános, Mladonicz Vince bácsujfalvi esperes-plébános, Potzta Ferenc kulai és Paracetics Ernő plávnai tanító lón megválasztva.

Helyreigazítás.

Lapunk mult számában azt irtuk, hogy a kegyuri bizottság által a kétéfű sas el-távolítására vonatkozó határozatot Fejér Gyula apát-plébános feleltette meg azon az alapon, mert a zombori kath. hitközség az ismert emléket annak idején elfogadta s így egyoldalú intézkedés folytán azt el nem távolíthatja. Ezen hirtünk tévedésen alapult, s azt ezennel rectificáljuk, mert a kérdéses határozatot nem Fejér Gyula apát-plébános, hanem Esztergamy Károly volt városi főpénztárnok s az emlékköltő család rokona feleltette meg.

A három jó madár.

Dimitrievits Bózsó, Dimitrievits József és Udvardi Ignác 12—13 éves zentai iparlovagok egy társaságát alakulva, elhatározták, hogy a zentai buzapiacon felállítva volt panoráma pénzes ládikájának tartalmáról személyes tapasztalataik útján fognak tudomást szerezni. E végből, egyik nagy reményű ifjone fél vajaskitti árán egy lakatos inástól alkulsot szerzett és május hó 12-én későn este a kedves kis társaság fölfegyverkezve az alkulsos, bebújt a panoráma sátor alá s kellő ügyességgel kinyitotta a pénzes ládát. Legnagyobb meglepetésükre azonban a láda fenekéig türes volt. Az operáció alatt azonban a panoráma zajt hallott, figyelt és a kellő pillanathban nyakon csipte a merész vállalkozókat. A gyorsan előhívott rendőrség adott aztán éjjeli szállást a három jó madárnak.

Rejtélyes eltűnés.

Ez alatt a cím alatt a „P. H.”-ban olvastuk a következőket: „Ujverbászról írják nekünk: Zurkoity Luka jómódu szenttamási lakosnak egy általa vett nagyobb darab földnek kifizetésére 5000 frtra szüksége lévén, április végén egylovon taligán az Ujvidék és Turia közt lévő szálláson lakó ipjához látogatott el, a kitől a szükségeset összeget meg is kapta. Hazamenet május 1-én Turia községben befordult egy községi kocsmába, a melyben Bachus italából többet talált élvezni, a mint kellett volna. Két órai pityizálás után innen bazafelé, azaz Szent-Tamás felé vette útját, de mindeddig — noha már 18 nap mult el — baza nem érkezett. Május 2-án reggel szenttamási lakásának udvarában egy cédula találtott, a melyre szerb nyelven ezen szavak voltak írva: „Többé haza nem jövök.” Ugyancsak az éjszakán jött magától haza taliga nélkül Z.-nak lova is; taligája pedig következő nap reggelén a turiai határban, Szt-Tamás felé vonuló utban találtott meg. Zurkoitynak neje, lovuknak egyedüli haza-érkezése és a cédulának megtalálása után azonnal rosszat

sejtjén, jelentést tett a szenttamási csendőrségnek. Noha a csendőrség tizenhat nap alatt Szent-Tamás és Turian és e két község határában mindenfelé a legszorgosabb kutatást tette s 12 rossz hirben álló egyéniséget összefogdosott s ezeket vallatás alá vette, mindamelett mindeddig Z.-nak se hire, se hamva. Nagyon valószínű, hogy Z. valamely Turia s Szent-Tamás közt lévő kocsmába ittas állapotban befordult s pénztét mutogatván, agyonlőtték. Legnagyobb gyanu, mint rablógyilkosra, egy a turiai határban lakó kocsmárosra, a május 2-án délelőtti időben ablakából a zsandárok jövetelét észrevevén, elrejtőzött, de a csendőrök a padláson rá akadtak s Szent-Tamásra kísérték. De eddig ez is tagadja, hogy Z. kocsmájába tért volna.”

Városi ügyek.

Kiadó lakások. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a Falcione Gyula ösztöndíj alapítványhoz tartozó bérházban folyó évi november hó 1-től számítva három évre, azaz 1894. évi november hó 1-től 1897. évi október hó végéig terjedő időtartamra a városbáza kistermében folyó évi május hó 30-án délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen a következő lakás, illetve bonthelyiségek fognak bérbeadni: az emeleten az I-só számú lakás, amely 4 szoba, egy konyha, egy padlás és egy pince, — ugyancsak az emeleten a II-ik számú lakás, amely három szoba, egy előszoba, egy konyha, egy kamara, egy padlás és egy pince, — továbbá a földszinten Megyeri Antal által bérelt bonthelyiség, előzőleg néb. Beer Franciska, jelenleg ugyancsak Megyeri Antal kibérelt bonthelyiség, továbbá egy udvari szoba és két konyha, amely utóbbi három helyiség a házmesteri teendő kötelezettségével, az árverésből származó kötelezettség az árverezőkre a jegyzőkönyv aláírásával, a városra nézve pedig az árverésnek a törvényhatósági bizottság jóváhagyása után válik kötelezővé.

Művészet és irodalom.

Megjelent a Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület közlönye, a „Gazdasági Ertesítő” e havi 5-ik száma a következő tartalommal: Titkári jelentés. — Jegyzőkönyv 1894. évi ápril hó 29-én tartott közgyűléséről. — Jegyzőkönyv 1894. évi ápril hó 7-én tartott igazgató-választmányi üléséről. — Vegyes közlemények. Tagdíjat fizettek. — Kis hirdetések. — Hirdetések.

Nevető rigmusok. Maróthi János (Fedor báró) „Nevető rigmusok” c. alatt egy kis verskötetet adott ki. Maróthi lapunknak is régebbi munkatársa és pedig ügyes tollu munkatársa. Csupa szatirikus versike van a kötetben s a legnagyobb részük komoly figyelmet érdemel. A kötet ára 50 kr. Mutatóul ide iktatunk kettőt belőlük:

Arcképed.

Arcképedet most is
A kezembe tartom,
Könnyek harmatától
Nedves lesz a karton.

Bánatos a szívem,
Ha látom a képet
Híven visszaadja
A te angyalképed.

A te angyalarcod,
Melyért annyi bánat,
Gond és szomorúság
A keblemben támad.

Arcképed ha látom,
Hull a könnyek árja.
Szegény fotografus
Pénzt most is várja.

Svihák.

Tudja kedves jó barátom
— Így szól hozzám egy svihák —
Urát kell ma játszania,
Ezen fordul a világ.

Glacé keztű imponál csak,
Vasalt nadrág, lakcipő,
Magas gallér és monokli —
Többi már magától jó.

Gomblyukában gardénia,
Vontatott hang, görbe hát
Es a chambre-separékban
Tölteni az éjszakát.

Most a bérkocsimat várom,
Mulatok az éjjelen, —
Ugyan adjon kis időre
Tíz forintot énnekem.

A gőzmalom- és fürdő-részvénytársaság ügye.

Válasz.

Egy kis hirt közöltünk lapunk mult számában, a melyben megírtuk, hogy az apatini uton át vezetett vízvezetési csővek lerakása mily ügyel-bajjal folyik. Mi nem tulajdonítottunk egyáltalán valami különös jelentőséget az ügynek, de mert — ugylátszik — ezt szörnyű tragikusan fogta föl a részvénytársaság s egyszerre két helyi lapban is jelentette ki, hogy a mi hirtünk „rosszakaratu, a tényeket elferdíté kohlomány”, — most már a saját igazolásunkra (legnagyobb sajnálatunkra) kénytelenek vagyunk ismét foglalkozni ez ügygel.

Bepillantván ugyanis a városi rendőrhatalóság aktaiba, ott az alábbi végzés másolatát szereztük meg, a mely világosan megmondja, hogy mennyire „rosszakaratu kohlomány” a mi multkori állításunk.

Álljon itt tehát az okmány, előre kijelentvén, hogy mi ez ügyben polémiát folytatni nem fogunk.

Másolat.

Zombor sz. kir. város tanácsától.

6070. sz./kig. 1894.

Jelentése Thurszky Jenő városi tanácsnoknak a zombori gőzmalom és fürdő részvénytársaság által az apatini nyári uton lefektetett csővezeték felülvizsgálata iránt.

V.

Miután a csővezetési munkálat és a felesleges víz levezetésére szolgáló csatorna a városi törvényhatósági bizottságnak f. é. 39. sz. a. kelt határozata értelmében f. é. ápril hó 24-ig engedélyezett határidőre a városi mérnöki hivatalnak f. é. 140. sz. a. kelt jelentése szerint teljesen befejezve nem lett, jelesül a csővezeték lefektetése alkalmával visszamaradt földmennyiség a követelményeknek megfelelőleg az uttesten széthordva, az egyes mélyedések feltöltve nem lettek, a felesleges vízmennyiség levezetésére szolgáló kifalazott csatorna pedig még csak munkálatba sem vétetett, figyelembe vételével annak, hogy a részvénytársaság hatósági engedély nélkül a csővezeték hosszában kilenc helyen egy méter átméretű aknát (kutat) is építtetett, mely utóbbi eljárása tekintettel arra, hogy az 1891-ik évi I. t. c. 138-ik §-ába ütköző kihágást képez, felhívatik a városi rendőrkapitányság, miszerint a fent elősorolt mulasztás és jogtalan eljárás megtorlása iránt nevezett részvénytársaság ellen a hivatkozott t. c. rendelkezése értelmében a kihágási eljárást indítsa meg s az eredményről ide jelentést tegyen.

Azon körülményből kifolyólag, hogy az aknákra alkalmazott s fából készült fedő az apatini uton előforduló sűrű kocsiközlekedés és nagy teherforgalomra való tekintettel a városi főmérnök szóbeli kijelentése folytán csekély hordképességénél fogva a kocsiközlekedésre nézve életveszélyes is lehet, mert esőzések beálltával a fedőre állítólág 60 cmtér magasságban felhánt agyagos föld könnyen keresztül ázva, az alatta elhelyezett fafedő gyors rothadásnak van kitéve s fedett állapotánál fogva kellően nem ellenőrizhető, megkivántató föld a sűrű kocsiközlekedés következtében elhordatván, fedetlenül is maradhat, hordképesség hiányában tehát a felette vontatott teher alatt esetleg be is dőlhet, — rendőri szempontból nem tűrhető, ezen, a testi épségre és közbiztonságra életveszélyes állapot megszüntetése céljából kijelentésével annak, hogy mind eme mulasztások, illetve visszaélés miatt a hatóság a kérdéses aknáknak azonnali befalaztatását is elrendelhetné, méltányolva az iparvállalat nehézségeit, felhívatik az említett részvénytársaság, miszerint az aknákra alkalmazott s fából készült fedők helyett folyó évi június hó 30-ig bezárólag minden egyes aknát 18 cmt. vastagságú kemény mészko avagy hasonló minőségű kőanyagból készült s a városi főmérnök ur által elfogadott fedővel annyival is inkább lássa el, mert ellen esetben ezen határidő letelte után a kérdéses aknák, mint a testi épségre életveszélyes helyek, valamint a csővezeték lefektetése alkalmából visszamaradt földmennyiség is a társaság terhére, illetve költségén hatósági uton lesznek befedve, illetőleg a felhalmozódva visszamaradt földmennyiség a kocsiközlekedés igényeinek megfelelőleg az uttesten széthordva.

Miután továbbá dr. Gertinger Pál rendőrfőkapitány urnak a csővezeték lefektetésére vonatkozó eredeti tervrajz, valamint a nehezmenyezett aknák tüzetes megjelölését feltüntető helyrajz, a többi hiányos, alá nem irt és így semmi hitelességgel nem bíró vázlatrajzok átadása alkalmával kézbesítve nem lett, hivatkozással a városi törvényhatósági bizottságnak m. é. 288. sz. a. kelt határozata, valamint a városi tanácsnak ugyanez érdemben közölt f. é. 243. számú végzésére, felhívatik továbbá a részvénytársaság, miszerint a kérdéses részletesen feltüntetett teljes tervrajzokat Gergurov Milán városi főmérnök urnak f. é. május hó végéig bezárólag szolgáltatassa át, ellenesetben a kérdéses tervrajzokat a hatóság a részvénytársaság terhére és költségén külön e célból felfogadandó mérnök által fogja eszközöltetni.

Miről a zombori első gőzmalom- és fürdő-részvénytársaság, Gergurov Milán városi főmérnök, valamint a városi rendőrkapitányi hivatal, ez utóbbiak hivatkozása f. é. 243. sz. a. immár közölt meghagyásra, a teljesítendő munkálat ellenőrzése, illetve a közlekedés akadálytalan megóvása céljából végzésileg értesítettek.

Zombor sz. kir. város tanácsának 1894. évi május hó 16-án tartott üléséből.

Naptár.

Május.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
22 Kedd	Julia sz.	Ilona	10 Simon Z.
23 Szer.	Dezsér	Dezsér	11 Vizszent.
24 Csüt.	Ur napja	Zsuzsanna	12 Epiphan.
25 Pént.	Orbán	Orbán	13 Glyceria

Feladó szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

6-6

Véghlesi VERA-FORRÁS.

Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobb szénsavdús, égvényes **SAVANYU-VIZE Véghles-Szalatnán** (Zólyom-megye). Mindig friss töltésben kapható Zomborban.

**FÓRAKTÁR:
TÓTH ERNŐ**

fűszerkereskedésében (fő-utca).

Olcsóbb mint bármely ásványvíz. 2 literes 30 kr. — 1 1/2 literes 25 kr. — 1 literes 20 kr. — 1/2 literes 15 kr. Üres üvegek visszavételnek.

1496. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye szabályi járásához tartozó Nádaly községben üresedésbe jött irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása 300 frt, valamint a jegyző által a magán munkálatok elvégzéseért 100 frt.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy sajátkezűleg írt, szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi május hó végéig** annyival is inkább nyújtsák be, mivel a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Az adóügyi önálló jártasság, nemkülönben a szerb nyelv tudása megkívánatik.

Zsabya, 1894. évi május hó 5-én.

3-3

MIHALOVICS,
főszolgabíró.

Haszonbérlet.

Zomborban, közvetlenül a katonasági lak-tanya és vaspálya között három egymasmelletti parcellában levő 5¹/₂ katasztrális holdnál valamivel nagyobb, kitünő minőségű szántóföld (csajra), részben volt szőlő, a rajta levő házzal (egy szoba, konyha és folyosó), vagy a nélküli folyó 1894. évi október hó végével egy vagy két évre haszonbérbe adandó. Tudakozódhatni **Matzitz Lajos** városi állatorvos urnál **Zomborban**, vagy levélben a tulajdonosnál: **Szlávy Péter Zágráb**, Priláz-utca 42. sz. a. 2-1

5003. szám.

1894.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

Alulírt kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy a törvényhozás engedélye alapján az alább egyenként megnevezett földek és épületek örök áron leendő eladása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni. — **Bánatpénzül** a kettő becsült érték 10 százaléka teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatnál, mely utóbbi szabályosan szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz benyújtandó és kijelentendő, hogy versenyző az eladási árverési általános s részletes feltételeket, melyeket különben is aláírni köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. — Az árverési feltételek a kir. jószágigazgatóságnál és a kertületi igazgatóságnál megtekinthetők. — Utóajánlatok nem fogadhatók el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartanak is. — Az eladások a következő helyeken és időben fognak megtartatni: **I. Aradon a kincst. jószágigazgató-ságnál 1894. évi június hó 20-án d. e. 9 órákor:** A szabadhelyi koresma, istálló, szín 800 □ 81 3640 frt, A kovaszine-panáti esárda 1 h. 274 □ 81 1950 frt, A pitvarosi koresma 1100 □ 81 5000 frt, A magy-pecskai alsó-legelőföld 36 h. 469 □ 81 10176 frt 60 kr, A magy-pecskai alsó-legelőföld 75 h. 885 □ 81 24343 frt 20 kr, A paulisi vasút által elválasztott föld 400 □ 81 80 frt kiküldési árral. — **II. Lippán a m. kir. kincst. ispánságnál 1894. évi június hó 19-én d. e. 9 órákor:** Lippai kivágási szántó D. 1 hold 80 frt, Lippai hodája luj Gyogye Szábu 1 h. 150 □ 81 327 frt 20 kr, Lippai Gyungyuk kaszálló h. 2 h. 898 □ 81 655 frt, Lippai Koasztá-pogonica 3 h. 1234 □ 81 379 frt, A pernyesti pagyina 800 □ 81 56 frt, Maria-radnai vásárvámjog 4060 frt 80 kr, A lippai volt terményföld 2 h. 670 □ 81 90 frt, A lippai fűzes 3 h. 1400 □ 81 937 frt 20 kr, A lippai Gyungyuk 4 h. 439 □ 81 2137 frt 20 kr, A lippai cserjés majortöld 4 h. 1370 □ 81 418 frt 20 kr, A lippai sásárok 5 h. 200 □ 81 128 frt 20 kr, A lippai régi postaföld 6 h. 897 □ 81 1408 frt 20 kr, Petirsi koresmaföld 14 h. 1138 frt 60 kr, A lippai volt gyakornoki föld 4 h. 1840 frt kiküldési árral. — **III. Kulán a m. kir. kincst. ispánságnál 1894. évi június hó 22-én d. e. 8 órákor:** O-zivaci magtárkoresma és telke 1194 □ 81 1200 frt, Bezdáni postaföldek 10 h. 557 □ 81 2060 frt, Beregbi védőtöltés melletti föld 9 h. 790 □ 81 3100 frt, Szántovai védőtöltés melletti föld 25 h. 125 □ 81 6400 frt, Bezdáni volt mészégető kemence 1 h. 1541 □ 81 276 frt, Adai Dudvárszky-féle szállományi föld utáni legelőtelmény 48 h. 200 □ 81 32243 frt 80 kr kiküldési árral. Aradon, 1894. évi május hó 16-án. **M. kir. jószágigazgatóság.** (Utányomat nem díjaztatik.) 2-1

Bérbeadás.

Hódságh község tulajdonát képező ujonan épült **nagyvendéglő** 1894. évi október hó 1-től 3¹/₂ évre albérlébe adatik. — A feltételek Hódsághon alulírott bérlőnél megtudhatók.

5-3

HAUS KERESZTÉLY.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter ur f. évi május hó 4-én 15634. sz. a. kelt magas rendelkezéssel az apatini dunai középső párbuzamműnek kiegészítésére szükséges 5940 m² kőhányásnak létesítését engedélyezvén, ezen építési munkálat biztosítása végett az alulírott m. kir. fölyammérnöki hivatalnál **f. évi június hó 1-én d. e. 10 órákor** zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A munkálatok kivételére vonatkozó ajánlatok — melyhez az ajánlati összeg 5% -ának készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül történt letételezést igazoló hivatali nyugta is csatolandó — lepecsételve és „Ajánlat az apatini dunai középső párbuzamműnél teljesítendő kiegészítési munkálatra” jelzéssel a kitűzött nap d. e. 10 órájáig az alulírt kir. fölyammérnöki hivatalnál benyújtandók.

A munkálatra vonatkozó műveletek, illetve ajánlati és szerződési feltételek a kir. fölyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Zomborban, 1894. évi május hó 19-én.

M. kir. fölyammérnöki hivatal.

319. szám.

1894

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t. e. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1893. évi 12637. számú végzése következtében Henneberg Sándor zombori ügyvéd által képviselt Mayer Alajos zombori lakos javára Hiltl Sándor zombori lakos ellen 427 frt 09 kr és járulékaik erejéig fogvaosztott biztosítói végrehajtás útján lefoglalt és 451 frtra becsült 9 hordó borból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság 2499/1894 számú végzése folytán 427 frt 09 kr tőke követelés, ennek 1893. évi október hó 3 ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 57 frt 75 krsba bíróilag már megállapított költség erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszközölésére **1894-ik évi június hó 1-és napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzettek és ahhoz a venni szándékozókat oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. e. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el foguak adatni

Kelt Zomborban, 1894. évi május hó 16. á.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Szőlőtulajdonosok figyelmébe.

Valódi

3-3

KNITTELFELDI PATENT-KRISTÁLY-AZURIN

szőlő permetezéshez és valódi

INDIAI RAFFIA-CAST

szőlőkötözéshez, kapható:

MAYER és THUM

fűszerkereskedőknekél.

ZOMBORBAN.

2245. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásba kebelezett Keryaja községében megürült és évi 300 frt fizetéssel javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **f. évi május hó 30-ig** ezen hivatalnál nyújtsák be.

Zombor, 1894. évi május hó 17-én.

Poppovits Dusán,
főszolgabíró.

3-2

Hirdetmény.

Alulírottak van szerencsése a nagyérdemű gazdaközönség becses figyelmébe ajánlani kitünő kovácsolt vasból készült egyszerű szerkezetű

kukorica lókapait

kettős fejjel 12 frt, egyes fejjel 10 frt, srófkulcs és csomagolással együtt az adai vasut- vagy hajóállomáshoz szállítva. Az ár előleges beküldése vagy utánvét mellett a megrendelés azonnal eszközöltetik.

SCHUMACHER W. LAJOS,
Adán.

3-3

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvendéjéből

876. sz. 1894.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Szántova községben megürült rendőrzetetői állásra ezennel pályázatot nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 30 frt havi fizetés, melyből a ruházatot maga tartozik beszerezni, a fegyverzetel azonban a község által látatik el.

Felhívom a pályázni óhajtozókat, hogy a szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi június hó 10-ig** bezárólag ezen község előjáróságánál nyújtsák be.

Szántován, 1894. május 10.

Ódry Andor, **Mandity Barisa,**
jegyző. 3-1 bíró.

Háziasszonyok figyelmébe!

Szappany-zsir,

mely a fehérnemű kifőzésénél igen jónak bizonyult és sok szappany megtakarítást idéz elő, kitünő minőségben kapható:

Tóth Ernő,

fűszerkereskedésében

fő-utca.

3-1

FEKETE KUTYÁHOZ.

Méhészkedőknek!

Méhlakokul legjobban ajánlhatók a

Népkaptárak.

4 cmter vastag deszkából készítettnek. Darabja teljesen felszerelve — 14 egész keret, Hanne-mann rács — 3 frt 50 kr.

Megrendelhető **Sztanisicson Dvornák József** méhésznél. 5-1

Eladó

I. egy nyolc lóerejű (Ruston Proktor) gőzmozgony és cséplőgép teljes felszerelés és katalógus készülekkel, használt, de jó állapotban;

II. egy hat lóerejű Nikolson gőzcséplőgép csaknem teljesen új, jótállás mellett. Hajlandó vagyok öreg, használhatlan gépeket becserezni.

III. Veszek egy hat lóerejű gőzmozgonyt.

Tisztelettel

Rapp Bálint,

gépész **Hódsághon.**

Mosó- és vasaló-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

ZOMBORBAN,

Arany-gerenda-utca 52. házszám alatt egy

mosó- és vasaló-intézetet

nyitottam, a hol is mindenemű férfi- és női felhőneműek és ablakfüggönyök tisztítását a

legolcsóbb áron elvállalom.

Zomborban, 1894. évi május hó 15-én.

Teljes tisztelettel

IVANOVICS TERÉZ.

1496. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Nádaly községben megüresedett, 180 forint fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állás betöltése céljából pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi május hó végéig** benyújtsák.

A szerb nyelv tudása megkívánatik. Zsabyán, 1894. évi május 5-én.

MIHALOVICS,
főszolgabíró.

3-3

2444. szám.

kig. 1894.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Bulkesz községében, az üresedésben levő s 300 frt évi fizetéssel egybekötött irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelendő folyamodványukat **folyó évi május hó 31-ig** hozzám nyújtsák be.

Palánkán, 1894. évi április hó 16-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3-2

VIXI. év

ELŐFIZETÉS
Egész évre...
Fél évre...
Negyed évre...
A lap szellemi...
illető küldendő...
szerkesztőnek...
a laptulajdonos...
dend...

Egyes szám ára

Az utó

A belügyminis-
döttei, akik a kö-
megvizsgálására...
hónapi ittlét után...
megtegették jelentés...
ronymi belügymini-
a következő nyilat-
könyvek tárgyalás...
képviselő beszéde

Mielőtt azonban
felelnék, tisztázni
vács Albert képvis-
lalásában ugyanis
jogról szóló törvény
az anyakönyvi m-
tulajdonítottam azt
nek egyik fele b-
vizsgálat alatt áll-
felemlítettem, de a
olvastam és akkor
t. képviselő urnak
En ezt azon jelent-
ban a nemzeti pá-
Mai nyilatkozatai-
zók nagy többségé-
képességű egyének-
örülök. De vissza-
hallott közbeszólás-
töleg. Ismétlenül a
zökre, mint különö-
Kevéssel azut-

Bácsmegeye egyik
követett el és pedig
járó összejárásába
miniszterrel, illetve
telmüleg kiküldte
viselőt, a miniszter-
niszterium kebeléből
megbizást nyerték.
rációit, különösen
alaposan vizsgálják
ki figyelmüket a pe-
naszokra, melyek r-
gán uton velem kö-
szok igazak, akkor
szükség, ha pedig
vetni az indokolat-
bizottak hetekig
mondhatom, alapos-
potokat és azokat
kitünőknek találták.
kijelentésével, hogy
zott vádak, nem me-
nem voltak alapos-
séggel fűnn nem
tartom ezen alapos-
nyeket e helyről a
Mert, valamint kö-
arra nézve, hogy a
tekintetben meg ne-
tassanak: viszont
érdekében állónak,
olyanok gyanúsítas-
vizsgálat helytelen

A kiküldötték
gáltak: nyolc napig
tovább a zombori.
hajai és szabályi t-
Ó-soóvé, Német-,
Rác-Militics, Bukin,
községeket.

Jeleztek a vizsg-
egyes, már akkor
ményeiről nyilatkoz-
tartjuk fenn, ha a
fejezve.

Hieronym belü-
szerint közölt nyilat-
eredményét a parla-
jellemzőkora a bács-
észrevételeink meg-
Egy különös jel-
tóban Hieronym belü-